

GDAKAĆ (22) *vb impf*

W inf oba a jasne, w pozostałych formach a pochylone.

inf gdakać (8). ◇ *praes 1 sg* gdąćzę (4). ◇ *2 sg* gdąćzesz (2). ◇ *3 sg* gdąćze (6). ◇ *3 pl* gdącą (1).
◇ *praet 3 pl subst* gdąkały (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (dwa z tych samych przykładów) – XVIII w.

1. *Wydawać głos (o kurach); glocidare Mącz, Calep, Cn; crispare BartBydż; glocire, gracillare Mącz; gluctire Cn (11)* : Crispare, gallinarum, gdakacz *BartBydż* 257; Więc niewiem żywotli to albo iaka rokofz/ A śnadź mało nie lepszą ma pod śtrzechą kokofz. Która śobie po śmieciach pochadzaiąc gdacze/ A wygrzeźbły zyrneczko polatuiąc śkacze. *RejWiz* 4v, 49; Gallus cucurit, Kur kokoreka albo pieye Gallina gracillat, Gdacze. *Mącz* 70d; Glocido [...], Gdaczę yákoby kokofz/ albo kur. *Mącz* 146c, 70d; *Calep* 458a.

gdakać na kogo (1): Więc też liźká ięła mowić [...] Kuryćiem niegdy iadála/ Alem k nim przczyne miála. Kiedym z lála wychodziła/ Ieśli im to krzywdá była: Wízytki Więc ná mię gdakály *BierEz* R3v.

Fraza: »kokosz gdacze« (3): Śłucha gdzye kokofz gdacze aby znałał iáie. *RejWiz* 56v, 83v; *WerKaz* 287.

2. *Dużo mówić, paplać, pleść, zrzędzić; deblaterare Mącz; pipare Calep; garrire Cn (11)* : A Woyt że śie to iał gdákác Czymżeby tę gębę zátkác. *RejRozpr* A3; *RejKup* g3v, i8v, t2; *Mącz* 78d [2 r.]; A tyź to tu czárćie gdacześ? Z łancuchem koło drzwi śkacześ. *MWilkHist* E3v; *Calep* 808a.

gdakać co (2): PRáwo Polćkie widzimy iáko bláho śkacze/ Gdy zacząłko ledá co przed Vrzędem gdacze *BielSjem* 24; Śłyźyź to Marćinie: Czy po Niemiecku czyli po Lácii Mowi ten Kryxman: wie go kát co gdaże/ Ięzyk mu śkacze. *KlonFlis* H2v.

gdakać o czym (1): Lacznoz tobie [kotu] o tim gdakacz Yz czy wolno wśędzie śkakacz *RejRozm* 395.

Synonimy : 1. kwokać; 2. pleść.

Formacje współrdzenne: odgdakać; wygdakiwać.

Cf [GDACZĄCY], GDAKAJĄCY, GDAKANIE